

Borgerresumé: Den årlige gennemførselsrapport for det danske landdistriktsprogram 2024

Landbrugsstyrelsen udarbejder hvert år en gennemførselsrapport for det danske landdistriktsprogram. Den årlige gennemførselsrapport godkendes af EU-Kommissionen. Rapporten har bl.a. til formål at give en detaljeret opgørelse af, hvor langt Danmark er kommet med at nå målsætningerne indenfor de enkelte prioriteter og fokusområder i landdistriktsprogrammet.

De væsentligste resultater i gennemførselsrapporten 2024

Landdistriktsprogrammet for 2014-2022 beskriver de enkelte foranstaltninger, og hvilke fokusområder og EU-prioriteter de bidrager til at opfylde. Gennemførselsrapporten viser hvor langt Danmark er kommet med at opnå målsætningerne indenfor de enkelte fokusområder. Målopfyldelsen vurderes samlet set at være tilfredsstillende i perioden 2014-2024. Der er dog enkelte fokusområder, hvor det er tvivlsomt om målopfyldelsen kan nås.

Nedenstående tabel opsummerer de væsentligste resultater i perioden 2014-2024. Tabellen svarer til tabel 5.4. i Landdistriktsprogrammet. Tabellen har her fået tilføjet en ekstra kolonne, som viser fremdriften i forhold til at opfylde målene. Tabellen viser målværdier for 2025, planlagte udgifter (euro), hvilke foranstaltninger, der indgår til opfyldelse af de enkelte mål, samt fremdriften pr. 31. december 2024:

Prioritet 1					
Fokus-område	Målintikatornavn	2025 målværdi	Planlagte offentlige udgifter	Kombination af foranstaltninger	Fremdrift pr. 31. dec. 2024
1A	T1: Procentdel af udgifterne i henhold til artikel 14, 15 og 35 i forordning (EU) nr. 1305/2013 i forhold til de samlede udgifter for landdistriktsudviklingsprogrammet (fokusområde 1A).	3,53%		M01, M16	3,51 %
1B	T2: Samlet antal samarbejdsprojekter, som modtager støtte under samarbejdsforanstaltningen (artikel 35 i forordning (EU) nr. 1305/2013) (grupper, netværk/klynger, pilotprojekter...) (fokusområde 1B)	120		M16	127
1C	T3: Samlet antal deltagere, som er uddannet i henhold til artikel 14 i forordning (EU) nr. 1305/2013 (fokusområde 1C).	6.242		M01	35.398,00
Prioritet 2					
Fokus-område	Målintikatornavn	2025 målværdi	Planlagte offentlige udgifter	Kombination af foranstaltninger	Fremdrift pr. 31. dec. 2024
2A	T4: Procentdel af landbrugsbedrifter med støtte fra et regionalt udviklingsprogram til investeringer i omstrukturering eller modernisering (P2A).	2,23 %	131.013.396,00	M01, M04, M16	1,96 %
Prioritet 4					
Fokus-område	Målintikatornavn	2025 målværdi	Planlagte offentlige udgifter	Kombination af foranstaltninger	Fremdrift pr. 31. dec. 2024

4A (agri)	T9: Procentdel af landbrugsjord under forvaltningskontrakter for at støtte biodiversitet og/eller landskaber (fokusområde 4A).	18,43 %	1.115.668.095,74	M08, M10, M11	18,73 %
	T-DK01: Procentdel af landbrugsbedrifter med støtte til investeringer, der støtter biodiversitet og/eller landskaber (4A) (landbrug) (%).	6,00 %		M04	7,13 %
4B (agri)	T10: Procentdel af landbrugsjord under forvaltningskontrakter for at forbedre vandforvaltningen (fokusområde 4B).	24,13 %		M08, M10, M11, M12	25,79 %
	T-DK02: Procentdel af landbrugsbedrifter med støtte til investeringer, der forbedrer vandforvaltningen (4B) (landbrug) (%).	7,50 %		M04	10,13 %
4C (agri)	T12: Procentdel af landbrugsjord, der er under forvaltningskontrakter for at forbedre forvaltningen af jorden og/eller forhindre jorderosion (fokusområde 4C).	11,28 %		M11	12,78 %
	T-DK03: Procentdel af landbrugsbedrifter med støtte til investeringer, der forbedrer forvaltningen af jorden og/eller forhindrer jorderosion (4C) (landbrug) (%).	3,50 %		M04	3,12 %
4A (forestry)	T8: Procentdel af skove/andre træbevoksede områder under forvaltningskontrakter for at støtte biodiversitet (fokusområde 4A).	0,68 %	8.274.139,00	M08, M15	3,03 %
4B (forestry)	T11: Procentdel af skovbrugsjord under forvaltningskontrakter for at forbedre vandforvaltningen (fokusområde 4B).	0,11 %		M08	1,25 %
Prioritet 5					
Fokusområde	Målintikatornavn	2025 målværdi	Planlagte offentlige udgifter	Kombination af foranstaltninger	Fremdrift pr. 31. dec. 2024
5B	T15: Samlede investeringer i energieffektivitet (i EUR) (fokusområde 5B).	52.203.971,00	20.881.588,00	M04	28.612.389,44
5C	T16: Samlede investeringer i vedvarende energiproduktion (i EUR) (fokusområde 5C).	60.362.732,00	18.108.820,00	M07	61.891.048,05
5D	T17: Procentdel af storkreaturenheder, der er påvirket af investeringer i forvaltning af dyreenheder med henblik på en reduktion af drivhusgas- og/eller ammoniakudledninger (fokusområde 5D).	3,88 %	94.798.820,90	M04	3,00 %
	T18: Procentdel af landbrugsjord, der er under forvaltningskontrakter rettet mod reduktion af drivhusgas- og/eller ammoniakudledninger (fokusområde 5D).	12,39 %		M10, M12	13,00 %
Prioritet 6					
Fokusområde	Målintikatornavn	2025 målværdi	Planlagte offentlige udgifter	Kombination af foranstaltninger	Fremdrift pr. 31. dec. 2024
6B	T21: Procentdel af befolkningen i landdistrikter, der er omfattet af lokaludviklingsstrategier (fokusområde 6B).	50,87 %	109.076.228,00	M19	54,33 %
	T22: Procentdel af befolkningen i landdistrikter, der nyder godt af forbedrede tjenesteydelser/infrastruktur (fokusområde 6B)	5,06 %			5,61 %
	T23: Stillinger skabt i støttede projekter (Leader) (fokusområde 6B).	1.584			1.529

Nedenfor gennemgås fremdriften for de enkelte fokusområder og ordninger:

Fokusområde - 1A Fremme af innovation, samarbejde og udvikling af vidensbasen i landdistrikterne

Ordninger som bidrager til dette fokusområde: Erhvervsudvikling – udvikling og videnoverførsel, Økologifremme og Projektmodning af anlæg til grøn bioraffinering.

Der er gennemført 217 projekter under ordningen Erhvervsudvikling – udvikling i perioden 2014-2024. Projekterne har primært fået tilsagn under LDP 2007-13, men er alle finansieret af LDP 2014-22.

Der er gennemført 7 projekter under ordningen Projektmodning af anlæg til grøn bioraffinering, og der i alt givet 15 tilsagn.

Den 31/12 2024 udgjorde fokusområdet 3,51 % af de samlede udgifter for Landdistriktsprogrammet. Dette skal ses ift. målværdien på 3,53 %. Målet anses som opfyldt.

Fokusområde 1B - Styrkelse af forbindelserne mellem landbrug, fødevareproduktion og skovbrug samt forskning og innovation, herunder med henblik på bedre miljøforvaltning og miljømæssige resultater

Ordninger som bidrager til dette fokusområde: Erhvervsudvikling – udvikling og ordning Projektmodning af anlæg til grøn bioraffinering.

Der er gennemført 120 projekter under ordningen Erhvervsudvikling – udvikling i perioden 2014-2024. Projekterne har primært fået tilsagn under LDP 2007-13, men er alle finansieret af LDP 2014-22.

Der er gennemført 7 projekter under ordningen Projektmodning af anlæg til grøn bioraffinering, og der er i alt givet 15 tilsagn under ordningen.

Målværdien er 120 projekter i 2025. Det fastsatte mål er opfyldt.

Fokusområde 1C - Fremme af livslang læring og erhvervsuddannelse inden for landbrug og skovbrug

Ordninger som bidrager til dette fokusområde: Erhvervsudvikling – videnoverførsel.

Der er gennemført 97 projekter i perioden 2014-2024. Projekterne har primært fået tilsagn under LDP 2007-13, men er alle finansieret af LDP 2014-22. I alt har projekterne uddannet 35.398 personer. Målet om uddannelse af 6.242 personer i 2025 er derfor mere end opfyldt. Dette skyldes bl.a. at besøgende ved åbent hus-arrangementer er omfattet af begrebet uddannelse for de projekter, hvor tilsagnet er givet under LDP 2007-13.

Fokusområde 2A - Forbedring af alle landbrugets økonomiske resultater og lettelse af omstruktureringen og moderniseringen af bedrifter, navnlig med henblik på at øge markedsdeltagelsen og -orienteringen samt diversificeringen af landbruget

Ordninger som bidrager til dette fokusområde: Økologisk investeringsstøtte, Erhvervsudvikling – videnoverførsel, Erhvervsudvikling – udviklingsprojekter, Etablering af løsdrift i farestalde 2014, 2015 og

2016, Modernisering af slagtesvinestalde 2016, Modernisering af kvægstalde 2018 og 2020, dele af Miljøteknologi 2015, 2016, 2018 og 2019, dele af Miljø- og Klimateknologi.

Der er god fremdrift i andelen af landbrugsbedrifter, som modtager støtte til omstrukturering eller modernisering. 1,96% af alle landbrugsbedrifter (42.100) har pr. 31.12.2024 modtaget støtte. Dette skal ses i forhold til målværdien på 2,23%.

Der er forventning om, at målopfyldelsen forbedres i AIR25, idet der er udestående betalinger på ordningerne Modernisering af kvægstalde 2020, Miljø- og klimateknologi 2022. Det forventes dog ikke at 2025-måles nås.

4A - Genopretning, bevarelse og forbedring af biodiversiteten, bl.a. i Natura 2000-områder og i områder med naturbetingede eller andre specifikke begrænsninger, og af landbrug af høj naturværdi samt af de europæiske landskaber

Ordninger som bidrager til målene i dette fokusområde: Privat skovrejsning, Pleje af græs- og naturarealer, 20-årig fastholdelse af vådområder, Økologisk arealtilskud, Økologisk investeringsstøtte, Landskabs- og biotopforbedrende beplantninger, Rydning og forberedelse til afgræsning, Særlige levesteder for bilag IV arter, Skov med biodiversitetsformål, Foryngelse, Driftsplanlægning, Målrettet kvælstofregulering, dele af Miljø- og klimateknologi, Minivådområder, Kvælstof- og fosforvådområder (forundersøgelse og etablering).

Landbrug

18,73% af landbrugsjorden og 7,13 % af landbrugsbedrifterne er under forvaltningskontrakter for at støtte biodiversitet og/eller landskaber. Målene for disse er hhv. 18,43 % og 6,00 %, dvs. at begge mål er opfyldt.

Skovbrug

3,03 % af skov/andre træbevoksede arealer er under forvaltningskontrakter for at støtte biodiversitet og/eller landskaber. Det er langt over målet for 2025 på 0,68 %. Den høje målopfyldelse skyldes underestimering, da målet blev fastsat.

4B - Bedre vandforvaltning, herunder forvaltning af gødningsstoffer og pesticider

Ordninger som bidrager til målene i dette fokusområde: Privat skovrejsning, Fastholdelse af vådområder, Økologisk arealtilskud, Målrettet regulering, Økologisk investeringsstøtte, dele af Miljøteknologi, Kvælstofvådområder, Fosforvådområder, Minivådområder, Foryngelse og Driftsplanlægning.

Landbrug

25,79 % af landbrugsjorden og 10,13 % af landbrugsbedrifterne er under forvaltningskontrakter for at forbedre vandforvaltningen. Målene er hhv. 24,13 % og 7,50 %, hvilket vil sige at begge mål er opfyldt.

Skovbrug

1,25 % af skov/andre træbevoksede arealer er under forvaltningskontrakter for at støtte biodiversitet og/eller landskaber. Dermed er målet for 2025 på 0,11 % opfyldt. Årsagen til den høje målopfyldelse er at

der er tale om støtte til store skovområder, som kan være over 1.000 ha. Desuden blev der i 2019 i flere tilfælde udbetalt årlig støtte for både 2018 og 2019, hvilket vil sige at flere arealer tæller med 2 gange. Dette var ikke forudset, da målet blev fastsat. De skovordninger, som tæller med i dette fokusområde er afsluttede.

4C - Forebyggelse af jorderosion og bedre forvaltning af jordbunden

Ordninger som bidrager til målene i dette fokusområde: Økologisk arealtilskud, Måltrettet regulering og Økologisk investeringsstøtte.

Landbrug

Der er 12,78 % af landbrugsjorden og 3,12 % af landbrugsbedrifterne under forvaltningskontrakter for at forbedre jorderosion. Målene er hhv. 11,28% og 3,50 %, hvilket betyder at det sidste mål endnu ikke er opfyldt. Der udestår udbetalinger på ordningen Økologisk investeringsstøtte, som vil kunne forbedre udnyttelsesprocenten i 2025.

5B - Effektivitetsforbedringer i energiforbruget i landbruget og inden for forarbejdning af fødevarer

Ordning som bidrager til dette fokusområde: Dele af Miljøteknologi og dele af Miljø- og klimateknologi.

Der er foretaget investeringer i energieffektivitet for 28.612.389,44 euro. Det er 54,81 % af målsætningen på 52.203.971,00 euro.

I 2022 og 2023 har der været ansøgningsrunder på Miljø- og klimateknologi, hvor der er indsatsområder til reduktion af energiforbruget. Den realiserede værdi forventes derfor at stige frem til 2025, hvor investeringer under Miljø- og klimateknologi 2022 og 2023 gennemføres. Det forventes dog ikke at målet kan nås til 100 %.

5C - Lettere levering og brug af vedvarende energikilder, biprodukter, affald og restprodukter og af andre nonfoodråmaterialer med henblik på bioøkonomien

Ordning som bidrager til dette fokusområde: Biogas fællesanlæg.

I perioden 2014-2024 er de samlede offentlige udgifter til vedvarende energiproduktion 61.891.048,05 euro. Dette er 102,53 % af målsætningen om samlede offentlige udgifter på 60.362.732,00 euro, og målet er opfyldt.

5D - Reduktion af udledningen af drivhusgasser og ammoniak fra landbruget

Ordninger som bidrager til dette fokusområde: Fastholdelse af lavbundsområder, Lavbundsprojekter - forundersøgelse og etablering, Måltrettet regulering og dele af Miljøteknologi.

I perioden 2014-2024 er 3,00 % af alle storkreaturenheder påvirket af investeringer rettet mod reduktion af drivhusgas- og/eller ammoniakudledninger. Dette er 77,26 % af målet for 2025.

Der udestår udbetaling fra ansøgningsrunden Modernisering af slagtesvinestalde 2020 og Miljø- og klimateknologi, hvor der er indsatsområder til kreaturer. Derfor forventes det, at målopfyldelsen vil blive forbedret i 2025, men det er ikke sikkert at målet nås til 100 %.

Med samme formål er 13,00 % af landbrugsjorden underlagt forvaltningskontrakter, der er rettet mod reduktion af drivhusgas- og/eller ammoniakudledning. Dermed er målet på 12,39 %.

6B - Fremme af lokaludvikling i landdistrikterne

Ordninger, som bidrager til dette fokusområde: Lokale aktionsgrupper (LAG).

54,33 % af befolkningen i landdistrikterne er omfattet af lokale udviklingsstrategier. Dette opfylder målet om, at 50,87 % af befolkningen i landdistrikter skal være omfattet af lokale udviklingsstrategier.

5,61 % af befolkningen i landdistrikterne nyder godt af forbedrede tjenesteydelser. Målet for 2025 er på 5,06 %, så målet er opfyldt.

Der er skabt 1.529 stillinger i støttede projekter, og målet for 2025 er på 1.584 stillinger. Det forventes at målet nås. Der var med udgangen af 2024 249 projekter, der ikke var afsluttet, og de er derfor ikke talt med i de skabte stillinger.

Programændringer i 2024

Forslaget til programændringen af landdistriktsprogrammet blev sendt til EU-Kommissionen d. 15. juni 2024. EU-Kommissionen godkendte forslaget d. 9. august 2024.

De væsentligste elementer i denne programændring var:

1. M10d, Permanent ekstensivering

Etablering af en ny arealtilskudsordning til permanent ekstensivering af landbrugsarealer, der kan søges direkte af lodsejere uafhængigt af hvilke arealtyper, de er beliggende på, og om de potentielt vil kunne indgå i et vand- og klimaprojekt. Tinglyst udtagning samt udbetaling af engangskompensation under en etårig tilsagnsperiode omfattet af fysisk kontrol, efterfulgt af 19 år med satellitbaseret kontrol.

2. Kapitel 10, Finansieringsplanen

Landdistriktsprogrammets finansieringsplan er blevet opdateret og tilpasset. Dette indebærer primært:

- Allokering af midler til den nye ordning permanent ekstensivering (M10d). Der afsættes 300 mio. kr. til ordningen. I forlængelse af dette gennemføres en række øvrige konsekvensrettelser og justeringer i finansieringsplanen.
- Tilpasning af det årlige ELFUL-bidrag til landdistriktsprogrammet, idet 2020-konvolutten med ordinære EU-midler nedjusteres med ca. 105 mio. kr. Dette gennemføres som følge af frigørelse

(decommitment) af ubrugte EU-midler tildelt under 2020-konvolutten i landdistriktsprogrammet efter udgangen af 2023. I forlængelse af dette gennemføres der en række øvrige konsekvensrettelser og justeringer i finansieringsplanen.

Udover ovenstående større ændringer i landdistriktsprogrammets finansieringsplan er der blevet foretaget en række mindre tilpasninger. Disse mindre tilpasninger skyldes primært opdaterede forventninger til det fremtidige afløb på programmets ordninger.

3. Kapitel 11, Indikatorplanen

Der gennemføres konsekvensrettelser som følge af ændringer i finansieringsplanen.

4. Kapitel 13, Vurdering af statsstøtte

Der foretages mindre tekniske justeringer. Herunder opdatering af juridiske referencer.

5. Kapitel 15, Authorities

Programmets attesteringsorgan opdateres fra tidligere Deloitte til KPMG P/S. Attesteringsorganets ansvar er, at afgive udtalelser om lovligheden og den formelle rigtighed af udbetalinger under den fælles landbrugspolitik på medlemsstatsniveau.